

BULETIN INFORMATIV
AL ASOCIAȚIEI DE TURISM
MUNȚII NOȘTRI
POIANA — SIBIULUI

APROBAT DE MINISTERUL DE INTERNE SERVICIUL CENZUREI CU Nr. 854/1938

Buletinul se trimite gratuit membrilor asociației

Zece ani

e împlinesc zece ani de când a luat ființă la Poiana Sibiului, la început timidă, pe un drum ocolit, nefiresc și greșit, apoi găsindu-și calea, țelurile și numele adevărat, asociația **Munții Noștri**.

Împlinirea a zece ani de existență ar putea fi prilej de sărbătoare pentru noi, dacă anii înșiși ar însemna un activ în socotelile noastre. Ne-am obișnuit însă a ne verifica prin fapte, prin efort și dacă acestea nu sunt pe măsura și vrerilor noastre, nici sărbătorirea celor zece ani nu poate fi deplină.

La început ne-am împiedecat în propriile noastre

aripi, iar mai apoi vremurile potrivnice, cu întâmplările lor neprevăzute, ne-au prins sub ele.

Dar dacă n'am înfăptuit cât am fi dorit și cât am fi putut sub o stea mai bună, putem număra totuși câteva împliniri concrete :

CASE LA GURA BISTREI. (La Tău) Foto M. Iuga

878.

Biblioteca Județeană ASTRA

878P

La Obârșia Lotrului, o casă minunată rămasă pe urma unor exploa-
tări de păduri, se povârnea într-o parte, în dezinteresarea generală.
Asociația Munții Noștri a făcut din ea, în anul 1936, o casă de a-
dăpost adevărată, despre care am scris în acest buletin câteva mă-
turii elogiase.

La Piatra Albă, un vechiu pichet de graniță și apoi cârciumă fără
dever în plaiul ciobănesc, rămăsese pustie, oamenii căutându-și aiurea
un vad mai bun de han decât sub Vf. Căndrelului, la 1600 metri
înălțime, în miezul munților. Asociația Munții Noștri a învălit casa
din nou, i-a făcut un privar deschis spre Valea Frumoasei și așteaptă
momentul să o dreagă pe dinlăuntru și să o deschidă drumetilor.

Colonia Bistra-Păltinei stătea neștiută și părăginită în Munții Șe-
beșului la 1400 m. Asociația noastră a învălit mai bine de 1000 m²
de acoperiș, a transformat, a orânduit și a utilizat cât a fost posibil
casele de aci, pentru nevoile de vilegiatură ale membrilor ei.

În tot acest timp de zece ani am reparat, am adaos, am înze-
trat și am pus la îndemâna Românului, în munții lui, adăposturi potri-
vite nevoii lui de a-și cunoaște țara și munții.

N'am durat până acuma nimic nou; n'am început nimic dela te-
melie; n'am făcut nimic din întreg.

Aceasta va fi marea noastră împlinire în decada care vine.

Nădăjduim și credem.

Munții Noștri

COMITETUL ASOC. MUNȚII NOȘTRI

Prof. ION CONEA	Președinte
Farm. V. MAIORESCU	V.-Președinte
C. MUNTEANU	"
MIRCEA IUGA	Secretar general
FILIP PLEȘEA	Casier
Dr. EUGENIU DOBROTĂ	Membru
Inv. V. GEORGESCU	"
Preot D. COMȘA	"
Preot I. LUCA	"
ARON DOBROTĂ	"
DUMITRU STOIAN	"
IOAN MOGA (Șugag)	"

Popasuri în munți^{*)}

ela Tău, hotărîm să pornim pe cai la Oașia, 25 km.

Dimineața la cinci caii sunt în curte. O ploie mărunță și rece cerne peste noi. Încălecăm și pornim în sus pe malul rîului Frumoasa, care aci la Tău, se împreună cu Bistra.

E frig. Caili merg încet și ploaia mărunță începe să ne răcească umerii. După un ceas băgăm de seamă că n'am făcut decît 2 km jumătate. Pe jos făceam 4 $\frac{1}{2}$ —5 km și cel puțin ne încălzeam. Descălecăm și renunțăm la ei, întorcând omul înapoi, după ce-l răsplătim, spre mulțumirea lui.

Pornim tot pe mal de rîu în care se prăvale zidurile înclinate ale munților acoperiți de păturile întunecate al brazilor. Din cînd în cînd creasta rămîne golașe, acoperită de pomi descojiți, galbeni, culcați la pămînt și rostogoliți pînă în ape. Mici colibe risipite rar, ici colo pe mal, sub cerul cenușiu și uniform, din care ploaia cade mărunță și fără încetare. Niciun om pe drum, dar dincolo de rîu fumul ieșind prin acoperișul colibelor ne arată că nu suntem singuri sub cer. Din cînd în cînd ne mai odihnim sub crengile brazilor, ori sub stîncă ieșită mai în afară. Jos, Frumoasa se sbate furioasă și își rostogolește apele în valuri mari înălțate peste bolovanii albiei. Deodată un sgomot asurzitor, ca o mie de tunete deslănțuite între pereții acestui defileu, ne oprește pe loc. Valea răsună sălbatec, apele fierb, ploaia mărunță cade neturburată. Privim în susul rîului și înțelegem. Bușteni, mii de bușteni, se rostogolesc pe apele slobozite de sus dela Oașia, se isbesc între ei, se încălecă, se învîrtesc între vârtejuri, izbînd malul ori bolovanii din cale, barînd, o vreme, drumul, oprind valul buștenilor pînă ce zidul de lemne crescut din ape, uimitor de repede, se sparge într'un zgomot asurzitor, pornind la vale sălbatec și furios, trăgînd după ei mărăcini ruși din mal. Stăm înmărmuriți și privim în neștire puhoiul acesta sălbatec și îmi trece prin gînd ceva asemănător citit în Hanul lui Almayer al lui Conrad. Un om prins între bușteni cu trupul sdrobot de isbiturile lor. Intore capul și, sub o stîncă, alături, văd o cruce înfiptă în pămînt, pe care citesc: Ion a lui Andrei, mort, lovit de bușteni...

Pornim mereu înainte, privind obsedant apa, peste care buștenii, acum mai desfăcuți, alunecă ușor ca niște scobitori ușoare, elegante. de pe o creastă pe alta de val. Ne odihnim și mîncăm. Ploaia a mai stat. Cerul vrea parcă să se limpezească și încep să-l descînt. — Treci ploaie călătoare că te-asteaptă soarele și-ți taie picioarele. — Nu vrea. Se strînge din nou și se întunecă.

Pornim. Trecem peste poduri șubrede, scîndura se mișcă sub picior, E ora unu, trebuie să ajungem. În adevăr, întîlnim un baraj de lemn admirabil, construit în dosul căruia apa e strînsă într'un lac imens, acoperită de bușteni ce așteaptă să pornească în jos.

Oașia, cătun de cîteva case risipite. Intrăm la cantonier, unde găsim

*) Din articolul cu acelaș titlu publicat în „Viața Românească”, din Nov. 1939.

un foc mare și unde vom sta o noapte. Dimineața vom porni cu caii peste Tărtărau și vom cobori pe jos la Petroșani. Trăgim pe cantonier să găsească cai în timp ce noi schimbăm hainele ude cu altele uscate. Cum tot vom sta o noapte aci, cer o covată cu apă să spăl ciorapii plini de noroi, cămășile umezite de ploaie, batistele ude, din buzunarele prin care a pătruns apa. Un ceai bun cu coniac mă încălzește. Un prichindel de vre-o doi ani îmi cere să bea. Nu-i dau, are coniac.

— Nu-i nimic, zice maică-sa, noi îi dăm și țuică.

— Bine, fac eu și-i torn într'un pahar. După câțva timp copilul nu mai e de stăpinit. Umblă forfota prin odaie, se repede ca un bolid în zid, înhață mătura de sub pat, o izbește în toate părțile, scoate colțunii din picioare și-i aruncă ca o minge în tavan. Trage de un leagăn plin cu cojoace și urlă că nu-l poate răsturna. Mama, o frumoasă femeie din vestitul loc de fete mindre Șugag, îl privește rîzînd și toarce mai departe senină, dintr'un caer mare de lînă pe care copilășul se căznește acum să-l ajungă și să-l desfacă. Intind rufele să se usuce. Halta aceasta de refacere era necesară, tot ce era pe noi se umezise. Echipamentul nostru nu rezistă la 8 ore de ploaie. Cantonierul se întoarce. Nu putem găsi cai. Pe jos nu vom putea porni, urcușul fiind mare și drumul lung și greu, mai cu seamă din pricina ploii. Totuși, dacă s'ar face pînă mine frumos, am porni-o pe jos. Pe vremea asta nu e cu puțință nici pe sus, nici pe jos. O desnădejde ușoară mă cuprinde. Inchiși în munți, departe de tren, cale de o zi, drum pe care pînă la urmă văd că va trebui să-l facem cu piciorul. Noroc că ciorapii stau întinși pe sfoară să se usuce, altfel, cine știe, am fi pornit imediat. Căutăm soluții, cercetăm harta, dibuim drumuri grele dar mai scurte. Copilul țipă și încearcă să mă lovească cu vesta lui taică-său. Se necăjește că nu-l las. Mi-e prea cald. Afară plouă mai tare. Privesc pe geam. Dacă ar fi fost soare, Oașia mi s'ar fi părut cea mai frumoasă așezare din munți. Situată deschis pe riul desfăcut larg, pe fondul munților înalți și negri, la care mă uit acum ca la niște dușmani, cu care sunt nevoit să lupt. Tărtăraul se înalță deasupra tuturor cu capul învelit în neguri, ce fierb umflându-se ca un fum de tămîie împrăștiat anume în fața lui ca să-l îmblinzească.

Ce bine că vom sta noaptea asta aci, că voi dormi pe patul pe care-l încerc de-i bun, că e cald... Cantonierul se întoarce bucuros să ne spună că a întâlnit niște poenari ce urcă în munți acum: să vorbim cu ei, poate ne iau și pe noi. Cu neputință, hainele noastre stau pe sfoară ude. Până să încep să protestez, să explic, lucrurile s'au și aranjat. Poenarii au și intrat la noi binevoitori. Dacă plecăm pînă într'o jumătate de ceas, ne duc prin Sălăne, un drum de cinci ore scurt, dar prăpăstios, mult mai aproape de Petroșani, decât prin Tărtărau. Vom dormi la noapte la stînă și dimineața în patru ceasuri vom fi jos. Ce trebuia să fac? Afară plouă, bocancii fumegă în fața jăratecului, ciorapii mei de lînă sunt leoarcă pe sfoară, ca și fusta-pantalon. Ascult picăturile ce se scurg de pe ele și cad pe plita încinsă sfîrîind. Dacă nu plecăm, cine știe cînd vom mai putea ieși de aci, ploaia pornită odată la munte nu se mai oprește săptămîni și după cum spun poenarii, ei au intrat de mult în toamnă. Trag ciorapi subțiri uscați, găsiți pe fundul ruksakului și trei perechi de ciorapi bărbă-

tești, iar în locul fustei-pantaloni, două perechi de pantaloni de pijama vărgați. Arăt ca un clown. Incerc să usuc haina de vînt în jumătatea de ceas îngăduită și întezesc focul cît pot. Invîrt în fața jeratecului jacheta, cite un ciorap, caut să svînt pe cît se poate rufele de pe șfoară, din care apa ciuruie. Nu-i vreme. String totul pachet, așez în ruksak. Mă urc pe singurul cal din cei patru, care poate fi încălecat. Ciobanul îmi dă o pătură groasă, pe care o pun pe umeri și peste genunchi și pornim. Ploaia e mai mărunță și se oprește în pătură. Drumul e deocamdată pe șoseaua nouă, numită „drumul Regelui”. desfundată de ploii. Privesc înapoi.

Munții se strâng departe în dosul barajelor de lemn și coamele lor par perdele întunecate, iar plaiul Oașei cu casele risipite în iarba verde, proaspătă, pare un tablou ireal. Cotim la dreapta și urcăm. Așa vom urca patru ceasuri, aplecată mult pe gâtul calului ca să nu mă izbească crengile joase ale brazilor, peste față. Nu e decît o cărare drumul pe care-l urmăim, cunoscut doar de ciobani și care taie trei sferturi din drumul obișnuit. Urcăm în piept, pe sub pomii bătrîni, a căror rădăcini, desgolite din pricina ploilor, se întind negre, osificate, împletite ca o pânză înfricoșătoare de păenjenis uriaș, ca niște ghiare negre de vrăjitoare bătrînă ascunsă sub pămînt. Calul se poticnește uneori în ele, ori în vre-o piatră ce pornește repede la vale. Brazii uscați scirție legănați de vînt, gata-gata să se prăvale. Nu mi-e frig, pătura ciobanului e caldă și pe sub ea și mine simt un aer cald ca o a doua haină. Se întunecă în pădure, cerul e mai negru aici. Urcușul grozav de greu. Ieșim într'o poiană. Cerul s'a mai luminat înspre Tărtărau, al cărui vîrf îl vedem acum bine și dela el la dreapta și în stînga pornesc culmi de munți mai mici ori mai mari, în undulări vi-nete. Ne adîncim din nou în bărg. Nu mai plouă. Brazii sunt tot mai mici: se face tot mai frig. Crengile aplecate își scutură picăturile de apă pe umerii mei. Intrăm într'un plaiu cu mărăcini ciudați, întinși pe pămînt, fără urmă de potecă. Calul merge înainte, recunoaște fiecare piatră, fiecare ciot și intrăm din nou în păduri cu brazi mai mici, mai deși. Picioarul calului se afundă în stratul de cetină ruginie, aerul miroase a umed și a molift. Chiote prelungi răsună dela un muete la altul, se desfac în ecouri prelungite și cercuri de aer din ce în ce mai depărtate.

Deodată, niște ciini mari ca lupii se reped spre noi, lătrînd sălbatec. Poenarii se apără cu ciomegile fluerînd într'un anumit fel, prelung și subțire. Zadarnic. Haitele sunt rele și nu vor să ne lase să trecem prin fața stînei ce se zărește în poiană. Strigăm ciobanii stîinii să potolească căinii, altfel după spusele oamenilor cu care suntem, nu vom putea înainta, fără să nu ne sfășie.

Un băețel vine fugînd și strînge ciinii în jurul lui pînă ce ne pierdem din nou în pădure. Ciinii latră încă multă vreme și ecoul ni se sparge în urechi, după ce s'a izbit de toți munții și a cutreerat toate văile din adînc. Ajungem din nou într'un luminiș. E cumplit de frig, cerul limpezit pe jumătate din boltă, ne desvăluie șirul înfricoșător de munți vineți — cu culmile mai întunecate ori mai limpezi, coborîte în vale. Conturul e aprins ca un tiv alcătuit din tuburi cu neon, aninate în marginile lor, a căror nuanță de roz, portocaliu, violet, se pierde irizat pe boltă. Chiuituri muntene, tălăngile ce se aud clar de pe o

coastă pe alta, foșnetul lin de brazi, fundalul roș al cerului de pe care soarele a dispărut de curînd, valuri întunecate a lanțului de munți pornit în undulări neclintite și mărețe, jumătatea de cer întunecat și plin de neguri.

Intrăm din nou în pădure. Porțiunea de cer de deasupra noastră s'a întunecat iarăși și cînd ieșim din brădet, dăm într'un plaiu acoperit de bălării ciudate, un fel de ștevie lată. Pe dată, sub ochii noștri, se lasă un nor des și alb. Nu mai vedem înaintea noastră. Deabia zăresc gâtul calului. Bijbîim în norul acesta ca de wată sufocantă, strigîndu-ne ca să nu ne pierdem unul de altul. E frig ca iarna, poate mult mai frig—decît iarna și mă simt izolată de toți, pierdută în înălțimi, învăluită în aerul rece și opac. Merg cum mă duce calul, care simte pasul ciobanului înaltaș, urcă marcu și ceața e mai deasă, mai rece. Genunchii mi-au înghețat cu totul, îi masez cu degetele, îi lovesc cu biciușca din mină. Zadarnic. Și, deodată, prin învelișul opac și obsedant prin monotonia lui, o voce străbate pînă la mine. — Am ajuns. — În sfîrșit, suntem în vîrfurile Sălanelor, 1.850 m. Nu văd nimic, parcă aș fi învelită cu cal cu tot în fișii fine de wată. Ciobanul chiue odată prelung. Un sunet îi răspunde și din ceață se desface, crește și vine spre noi, întîiu o formă neprecisă, ca un abur mai întunecat, pe urmă foarte aproape de noi, conturîndu-se bine, o băciță. Femeia ne primește cu cuvinte calde și merge înainte să strîngă cîinii, iar noi venim în urmă, înaintînd greu prin norul ce începuse să se ridice. Ajungem la stîna, minunat așezată pe un plai deschis și înclinat.

Vaci grase și mari ca taurii stau întinse leneș în iarba măruntă. Oile mai la o parte, strînse în țarc, așteaptă rîndul să fie mulse. O mulțime de oameni, femei, copii, bărbați se învîrt în jurul nostru, binevoitori și căutînd să ne fie de folos. Intrăm în colibă, unde încing pe dată un foc strașnic. Coliba făcută doar din birne neapropiate, lasă să treacă vîntul ce începuse să se deslănțuiască. Focul făcut jos pe pămînt împrăștie fumul în colibă și vîntul îl umflă spre colțurile ei și-l scoate afară, după ce a trecut peste noi, usturîndu-ne ochii și afumându-ne bine. Vreo patru băcițe, vreo cinci ciobani, un copil de nouă ani și noi toți strînși în jurul focului, afumându-ne deopotrivă și fără părtinire.

Ioana Postelnicu

Înscrieți-vă în asociația de turism

MUNȚII NOȘTRI

Taxa de înscriere 100 lei—Cotizația anuală 100 lei

Cereți la librării și la sediul asociației „Călăuza turistică în Carpații dintre Olt și Jiu cu Drumul Regelui” de General Dr. Vicol și C. Munteanu, (cu o hartă a masivului).

Exemplarul 60 lei.

VENITURI

Cont de Gestiune (Cassa) la 31 Decembrie 1942

CHELTUIELI

	Sectia Poiana	Sectia Bucuresti	Total		Sectia Poiana	Sectia Bucuresti	Total
Sold 1941	50.—	287.—	337.—	Corp. expeditiie, furnit. birou	391.—	360.—	751.—
Taxe de inscriere	50.—	300.—	350.—	Remiza incasatorului	—	240.—	240.—
Cotizații curente	2.063.—	2.100.—	4.163.—	Buletinele anilor 1941 și 1942 .	—	2.600.—	2.600.—
Cotizații restante	200.—	600.—	800.—	Cheletucl de deplasare (la Tâu)	3.896.—	—	3.896.—
Din vânzarea călăuzelor (25×13 exemplare)	735.—	239.—	974.—	Cheletucl publicatiie (Trib. Sibiu)	1.940.—	—	1.940.—
Dela cabana Lotru.	2.500.—	—	2.500.—	Fotografiile casei P. Albă	550.—	1.000.—	2.000.—
Ajuatoare	—	1.000.—	1.000.—	Arrenda casei Lotru 1941 și 1942	1.000.—	3.389.—	3.389.—
Subvenții M. Propagandei	—	5.000.—	5.000.—	Asigur. " " pe 1943.	5.000.—	—	5.000.—
Imprumuturi	10.255.—	—	10.255.—	Paza " " " " " " " " " "	513.—	—	513.—
				Brevetul " " " " " " " " " "	1.000.—	—	1.000.—
				Restit. împrumut (V. Georgescu)	1.363.—	—	1.363.—
				" datorii vechi (Dobrota, Manițiu)	200.—	—	200.—
				" din garanția I. Munteanu	—	1.937.—	1.937.—
				Sold la 31. XII. 1942	—	—	—
Total	15.853.—	9.526.—	25.379.—	Total	15.853.—	9.526.—	25.379.—

ACTIV

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1942

PASIV

Cassa	1.937.—		Imprumuturi la Banca Poiana .	15.000.—
Garanție pentru contractul Lotru	1.000.—		Dobinzi	2.000.—
Datoriile de încasat, probabile	2.500.—		Datoriile la membri și alții . . .	16.030.—
Călăuze în depozit și consignație	7.552.—		Garanția I. Munteanu	6.120.—
Cotizații restante la 31. XII. 1942	3.200.—		Chirii de plată (P. Alba)	12.000.—
Inventar	47.655.—		Paza la casa Lotru până la 31. XII. 1942	8.500.—
			Restanțe taxe brevet	625.—
			Excedent	3.569.—
Total	63.844.—		Total	63.844.—

SITUAȚIA VÂNZĂRII CALAUZEI „DRUMUL REGELUI“
la 31 DECEMBRIE 1942 :

1443 exemplare vândute ; 226 exemplare date gratuit sau pierdute ;
212 exemplare aflătoare în comision ; 109 exemplare aflătoare în de-
pozit. Total 1990 exemplare. Incasări 42.221 lei.

.....

INFORMAȚIUNI

*La 29 August 1943 a avut loc la sediul său din Poiana
Sibiului a 6-a adunare generală ordinară a asociației
„Munții Noștri“. Printre chestiunile curente la ordinea zilei
s'a hotărât și afilierea asociației noastre la O. S. R.*

.....

La cererea asociației noastre, Direcțiunea Generală a
Drumurilor din Ministerul Lucrărilor Publice și Comunica-
țiilor, a aprobat înființarea unui canton de drumuri pe șo-
seaua alpină Drumul Regelui, la Obârșia Lotrului.

Asociația pune la dispoziția cantonierului locuință în
schimbul îngrijirii cabanei.

.....

Adresa asociației noastre, pentru orice corespondență și orice tri-
miteri este: *Asociația de turism Munții Noștri, Comuna Poiana
Sibiului, jud. Sibiu.*

TIP. C. ȘTEFĂNESCU, Reg. Com. Nr. 1205/937, Cobălcescu, 9.